

ชื่อเรื่อง : การวางแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย : นายชัยฤกษ์ วงษ์เจริญ

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ

ประเภทบทวิทยานิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2545

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) สังเคราะห์ตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (3) การวางแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษา เขตการศึกษา 7

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาจำนวน 200 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 400 คน รวม 600 คน สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ และผู้เชี่ยวชาญ 30 คน สำหรับกระบวนการวิจัยอนาคต (Ethnographic Delphi Future Research) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ แบบลิเคิร์ต

ผลการวิจัยพบว่า มี 7 องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตัวบ่งชี้ที่สำคัญในแต่ละองค์ประกอบ คือ 1) การมีส่วนร่วมของการเมืองต่อการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้คือ การเร่งรัดสนับสนุนด้านโอกาสและความเสมอภาคการเข้ารับการศึกษาของประชาชน และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน 2) การบริหารจัดการของโรงเรียน ตัวบ่งชี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครองและประชาชนเสมอ และการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 3) การมีส่วนร่วมของสื่อและเทคโนโลยีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียน ตัวบ่งชี้คือ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเผยแพร่ตัวอย่างความสำเร็จการมีส่วนร่วมทางการศึกษาแก่สาธารณชน และเป็นแหล่งการเรียนรู้ การเชื่อมโยงไปสู่แหล่งการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับสังคมโลก 4) คุณลักษณะของชุมชนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ตัวบ่งชี้คือ คนในชุมชนมีส่วนร่วมช่วยนักเรียนยากจนได้รับทุนจากสมาชิกชุมชนเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้น และคนในชุมชนให้ความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยดีเสมอ 5) การมีส่วนร่วมของโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน ตัวบ่งชี้คือ การพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์วิทยบริการและศูนย์การพัฒนาชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการแสดงความคิดสร้างสรรค์การพัฒนาให้กับชุมชน 6) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัด

การศึกษาโรงเรียน ตัวบ่งชี้คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับโรงเรียน และการมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางเป้าหมายของโรงเรียน และ 7) ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน ตัวบ่งชี้คือ ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการอบรมบุคลากรภาพที่ดีให้กับนักเรียน และการประเมินผลกิจกรรมตามโครงการพัฒนาของชุมชน และจากข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ผสมกับผลการวิเคราะห์เพื่อการวางแผนกลยุทธ์ ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาเป็นแผนกลยุทธ์การจัดการศึกษา คือ กลยุทธ์ที่ 1 การบริหารการจัดการทรัพยากรที่ดี กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาด้านวิชาการการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาความสัมพันธ์กับชุมชน และ กลยุทธ์ที่ 4 การใช้สื่อและเทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม